

SLOVO KNĚZE

Pravda

Pilát řekl Ježíšovi: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“ Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“ Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“ Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ (Jan 18,33b-37).

V dnešním čtení z evangelia jaksi chybí poslední věta, kterou vyslovil Pilát v dialogu s Ježíšem: „Co je to pravda?“

Pilát dostal za úkol rozhodnout na základě obvinění židovské velerady o tom, že Ježíš se provinil proti zákonu. Vede s ním diskusi. Jak dobře chápeme, ti dva mluví rozdílnými jazyky. Pochopitelně se ptá na to, co jej zajímá, jestli se prohlašuje za krále, jestli si nárokuje nějakou moc. Když to Ježíš odmítá a mluví o jiném království, podává vysvětlení, že jeho království znamená „vydat svědectví pravdě.“

V řecké filozofii, kterou mezi jinými reprezentuje Aristoteles, se pravda zabývá tím, co je ve světě. Podle Aristotela zakoušíme dva druhy pravdy. 1. Pravda teoretická – znamená pochopení základních principů světa. 2. Pravda praktická – je o schopnosti dělat etická rozhodnutí na základě oněch principů. Ani jedna z definicí nepočítá s vyšší mocí jako pramenem pravdy. Jak vidíme, tohle byla také Pilátova představa o pravdě.

Když jste chodili do školy v polovině 20. století, pravděpodobně vás učili, že věda odhaluje fakta a na základě faktů dokáže věda odhalovat pravdy o světě a existenci. V r. 1962 ale Thomas Kuhn publikoval knihu pod názvem: „Struktura vědeckých revolucí“. V této knize tvrdí, že věda není objektivní a že objektivita je jenom klam v našem myšlení. Nemůžeme dle něho dosáhnout absolutních pravd, protože v našem osobním poznání vždy podléháme subjektivitě. Takže se nám změnilo kulturní paradigma a změnil se i náš pohled na pravdu.

Generace před námi respektovaly autority a vážily si názoru „specialistů“, kteří znali fakta v té které oblasti. V dnešní kultuře má každý

svůj hlas a svůj pohled na věci, svoji představu o „pravdách“. V době sociálních sítí má každý svoji autoritu. Obrazně řečeno, všichni jsme jen pěšáci v moři konceptů pravd, z kterých si každý bere to, co potřebuje a co se mu hodí.

Mohli bychom současný přístup k pravdě přirovnat k orchestru, ve kterém si každá sekce nástrojů rozhodne použít svoji vlastní notovou osnovu, vlastní klíče a vlastní rytmus. Pochopitelně v reálnem koncertě by takhle hudba nebyla poslouchatelná. Většina filozofií dneška odmítá zcela ideu absolutní pravdy.

Ježíš se nesnaží přesvědčit Piláta, nebo změnit jeho názor. Prohlašuje, že cílem jeho života a mise je dát svědectví pravdě. A tato pravda je pravdou s velkým P. Ježíš je Božím svědkem, jeho vtělením, Bohem v těle, Emanuelem – Bohem s námi. Je cestou, pravdou a životem.

Ježíšův pohled na pravdu je, že svět nedokáže reprezentovat pravdu. Lidské bytosti nedokážou nikdy obsáhnout pravdu. A Ježíš nechce konkurovat římské moci.

Pilát to ví. Možná nechápe Ježíšův koncept Boha jako pravdy. Možná vnímá Ježíše jako etického filozofa. A nechce ho odsoudit. To víme. Pilát chce Ježíše propustit, ale jak víme, židovské autority budou naléhat, aby jej odsoudil.

Bez ohledu na to, co považujeme za pravdu o světě, o nás, bez ohledu na to, co způsobují milióny zpráv o pravdě, které nás pohlcejí, bez ohledu na to, jestli uznáváme tu, či onu filozofii, nebo teologii, anebo osobnost, Ježíšovo svědectví se nemění.

Bez ohledu na to, jak se mění paradigma v chaotickém světě, Boží pravda se nemění. A kdykoliv se modlíme, chválíme Boha a jeho dílo stvoření a vykoupení, dosvědčujeme tuto pravdu.

Protože pravda přišla na svět, nejen proto, aby nás vysvobodila z chaosu, pochybností, ale také z prázdna, které je v nás.

Naše identita, naše jistota, náš fundament je v Pravdě, kterou je Ježíš, na skále, která obstojí v každé bouři, je stromem života, jehož kořeny se nedají vyvrátit.

Bůh je tím základem a Ježíš je jeho svědkem.

*Homilie pronesená 24. 11. 2024 při Slavnosti Ježíše Krista Krále, Kolín, Veltruby
Ján Halama SVD, farář*

Vánoce v Kolíně

V dnešním historickém exkursu bych se chtěl věnovat Vánocům. Vánocům v Kolíně v letech dávno minulých. Jak ale na tak široké téma? Tady je každá rada drahá. A tak jsem se rozhodl uchopit ho z opačné strany. Zeptal jsem se umělé inteligence, jaké jsou symboly Vánoc dnes. Nabídla mi jich jedenáct v tomto pořadí – stromeček, betlém (jesličky), dárky, vánoční výzdoba, jmelí, tradiční pokrmy, koledy, Ježíšek, vánoční pohlednice a přání, zvyky a tradice, adventní kalendář. Trochu zmatené, ale proč ne... Vybral jsem si první tři a odebral se do archivu...

Začněme betlémy, ty k Vánocům bezesporu patří. Chodíme za nimi do našich kostelů, máme je doma.

Jan Kamarýt se domníval, že v kolínském chrámu sv. Bartoloměje byl betlém již před osudným požárem v roce 1796. Ten současný byl vyhotoven v letech 1869–1870 z podnětu kaplana (později děkana) Jana Svobody. Autorem byl řezbář Josef Touška ze Zruče nad Sázavou. Byl pořízen z darů farníků a z části na něj přispěl i sám Svoboda. V pozdějších letech byl ovšem upravován, rozšiřován a měnil svoji podobu, která odrážela dobu i ty, kteří ho stavěli. Jeho dnešní minimalistická forma mu také sluší.

Kromě betlému se v našem chrámu před hlavní oltář umísťují také samostatné „jesličky“. I to má hlubokou tradici. Již v roce 1898 kolínský kronikář František Potůček poznamenal, že kostelník Major postavil před hlavní oltář vysoký smrček a pod jeho větve položil „sošku děcka v plenkách“. Pro strom prý ale nebylo vidět na oltář a kronikář se pohoršoval nad tím, že pan děkan takovou nepřístojnost strpí. Ty současné jsou z rukou sochaře Jaroslava Hylase, tuším z roku 2018.

Daleko blíž k tradici jesliček měli kolínští kapucíni. Ti jako jedna ze tří větví františkánského řádu navazovali přímo na odkaz sv. Františka. A tak víme, že se v 19. století na oltář v klášterním kostele Nejsvětější Trojice umísťovalo „lehmo robě zaobalené v peřince, ovinuté povijanem a omašované, ležící v necičkách“. Samozřejmě byla myšlena soška.

Ale nebyly to jen kostely, kde šlo shlédnout betlém. Zajímavou upomínku nám zanechal Vilém Mathesius, když vzpomínal, jak jako malý klučík, tedy někdy na konci 19. století, se běžel podívat zasněženou ulicí na pohyblivé jesličky vestavěné do vozu, s kterým se jeho majitel na chvíli zastavil u kláštera.

Na zálabské Skále, v již nestojícím domku čp. 171, bydlel tou dobou také jistý tesař Schiller. V době vánoční míval podél celé jedné strany svého pokoje postavený krásný betlém s velkými vyřezávanými figurkami, částečně pohyblivý a pěkně nasvícený. Děti z celého města tam prý chodívaly na podívanou za jedno nebo dvoukřejcarové vstupné.

Za první republiky (a samozřejmě i později) bychom v mnoha domácnostech našli papírové betlémy kolínské Cikorky, přesněji Kolínské továrny na kávové náhražky. Bylo jich vydáno asi pět verzí (typů). Jednalo se o reklamní tiskoviny, a tak králové přinášeli Ježíškovi balíčky cikorky a na jednom z nich bychom nad chlévem (na stříšce stáje) místo „Gloria in excelsis Deo“ našli odvážné „Kolínská cikorka vítězí jakost!“.

Připusťme si, že již v době našich pradědečků a prababiček se vánoce stávaly tak trochu i komerční záležitostí. Kolínští živnostníci vyhlíželi svátky s velkým očekáváním. A jak se blížily, začaly se výlohy obchodů zaplňovat vánočními stromečky a dalšími vánočními upoutávkami. Například již před sto lety začala kolínská Řemeslnická beseda pořádat vánoční trhy na Zámecké. Byly určeny k prezentaci kolínských podnikatelů. Už první ročník, zahájený 16. prosince 1924, představil pozoruhodnou plejádu místních výrobců. Hankovec nabízel své pekařské výrobky, Tůma obleky, Lešák kuchyňské váhy, fa American Heating znamenitá „americká“ kamna, fa Posejpal a Zwetschke motocykly vlastní konstrukce atd. atd. Bylo z čeho vybírat. Dobové noviny byly plné inzerátů na nejlepší vánoční dárky. A tak jsme se mohli dočíst, že „nejvhodnějším a nejmítanějším dárkem k Vánocům jsou koše lahůdek od Rouše“, že „praktickým vánočním a novoročním dárkem jsou prvotřídní dámské i pánské oděvy z odborného oděvního závodu V. Špringl“, či že „dárky k Vánocům nejlevněji nakoupíte u fy F. Chochola, papírnickví vedle gymnasia“.

Jak se měnila doba, tak se měnil sortiment. Za okupace, v roce 1940, si kolínský kronikář František Straka poznamenal, že o poslední zlaté neděli byla největší poptávka po rybách, teplém prádle, bruslích a hlavně po dobrých českých knihách.

Ale aby to nevypadalo, že šlo jen o komerci... Vánoční svátky byly vždy hlavně připomínkou příchodu Spasitele, který na zem vstoupil jako bezbranné děcko.

Kolín byl jedním z prvních měst, na jehož náměstí se 20. prosince 1925 rozzářil vánoční strom republiky. Tato tradice vznikla v předcházejícím roce v Brně a stál za ní novinář a spisovatel Rudolf Těsnohlídek. Jeho dojemný příběh o sedmnáctiměsíční holčice Liduše, kterou se svými přáteli našel o Vánocích roku 1919 odloženou a promrzlou v lese, je asi všem znám. V Kolíně byl strom vztyčen péčí Červeného kříže a Okresní péče o mládež a pod ním se nacházela pokladnička na sbírku pro chudé a opuštěné děti.

Jaroslav Pejša

Dopisy

V minulém čísle časopisu Bartoloměj jsem vás informovala o šesti dětech, které naše farnost podporuje v rámci projektu Adopce na dálku. Pročetla jsem roční zprávy o dětech a dopisy od dětí. Co jsem zapoměla zmínit, že v každém dopise od dětí, stálo: „A jak se máte vy?“ Nebo: „Těším se na zprávy od vás.“ „Co je u vás nového?“ Uvědomila jsem si, že dopis je vlastně rozhovor na dálku. Rozhodla jsem se všem dětem odepsat. Opravdu nečekejte dopis na dvě stránky jako od Nevana z Indie psaný úhledným rukopisem. První věty byly adresné a pro každé dítě odlišné. A pak jsem děti ujistila o naší podpoře ve studiu. Že vzdělání jim pomůže získat dobrou práci a oni tak mohou pomoci celé své rodině. V závěru jsem dětem a jejich rodinám popřála požehnané Vánoce a vše dobré v novém roce 2025.

Dopisy jsem psala česky, do angličtiny mi je přeložil syn Václav, do ruštiny, na radu paní Larisy Nobilisové, DeepL překladač, který text píše samozřejmě v azbuce. Paní Larisa mi pak dopis zkontrolovala. Oběma velké poděkování za jejich pomoc a spolupráci. Poděkování patří vám všem, kteří se za děti a jejich rodiny modlíte. Vřelé poděkování všem, kteří děti finančně podporujete. „Svět je veliký chrám, kde se člověk modlí tím, co udělá.“

Lenka Trpišovská

Z našich alb...

Betlém v chrámu
sv. Bartoloměje
v proměnách času...

foto 1946 (Ladislav Kamarýt),
1969 (Aleš Kraus), 70. - 80. léta
20. stol, 2023 (Jaroslav Pejša)

Z našich alb...

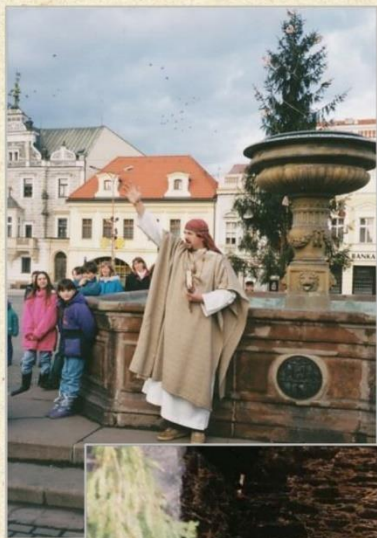
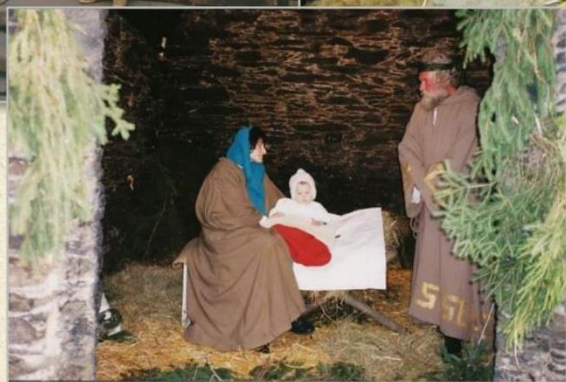

foto Kolínský přes
a CBM

Vzpomínka na živé betlémy na kolínské Skále...

Psal se rok 1997
a jednalo se již
o šestý ročník.

Průvod Tří králů
vyšel od chrámu
sv. Bartoloměje a veden
andělem a prorokem
putoval přes náměstí
k Práčovně.

Ježíškem se tentokrát
stal malý Vojtěch Zvelebil
a mezi třemi králi se objevili dva
známí kolínští veterináři a jeden neměně
známý učitel hry na trubku.

Seriál: 120“ o liturgii

Slavení eucharistie

(24) Znovu přímluvy

Když se řekne přímluvy, většinou si asi vybavíme prosby, které zakončují bohoslužbu slova. Přímluvy jsou ale také součástí eucharistické modlitby.

Součástí židovských modliteb u stolu, které použil i Ježíš při své poslední večeři, byla také prosba za Izrael. Ta se nejprve změnila v prosbu za církve a později se rozvinula do řady přímluv za konkrétní členy církve – za biskupa, kněze a jáhny, představitele státu, námořníky, vojáky a také za zemřelé.

Přímluvy na konci eucharistické modlitby mohou být formulovány také tak, že nás upozorňují na společenství církve. Mše se slaví v jednotě s papežem, s místním biskupem, se sborem biskupů a celým Božím lidem... a také se svatými v nebi. Mše nikdy není soukromou záležitostí. Ani kněze, ani farnosti, ani malého společenství. Je věcí celé církve – putující i oslavené. Bez jednoty s touto církví mše není možná. Člověk, který mluví či jedná proti papeži, biskupovi nebo proti církvi, by si měl rozmyslet, zda je jeho účast na mši pravdivá.

Na samém konci eucharistické modlitby kněz pozvedá dary k Bohu, k nebi. Je to gesto Ježíšova darování a oběti. Kněz přitom zpívá o Boží slávě, která se skrze tuto oběť rozzářila. Na to všichni přítomní zvolají: „Amen,“ což je nejdůležitější Amen během celé mše. Jím každý přítomný potvrzuje, že modlitba nad chlebem a vínem byla také jeho modlitbou a že přijímá, co pro něj Kristus svou obětí vykonal.

P. Radek Tichý

Pro časopis Bartoloměj přepsal Martin Prokop

OKÉNKO DO FARNÍ CHARITY

Farní charita se zapojila do Sbírký potravin

V sobotu 23. listopadu proběhlo podzimní kolo celonárodní Sbírký potravin. **Česká federace potravinových bank** prostřednictvím projektu pomáhá tam, kde je třeba, bojuje proti plýtvání potravinami a obnovuje solidaritu mezi lidmi. Sbírká potravin je proto nazývána „Dnem

solidarity“. Vybrané zboží poputuje prostřednictvím regionálních potravinových bank do odběratelských neziskových organizací, které jsou v přímém kontaktu s potřebnými.

Farní charita Kolín se do sbírky tradičně zapojila, podpořit jste ji mohli v Lidlu v Pražské ulici. *„Letos jsme vytěžili 1035 kg potravin a drogerie, která dále poslouží potřebným rodinám s dětmi, seniorům v nouzi, lidem bez domova, samoživitelům a dalším příjemcům pomoci z Centra Kohoutek. Charita poskytne výdej až 450 lidem ročně. Vždy jsou vítané trvanlivé potraviny, konzervy, základní drogerie, pleny pro děti větších velikostí a sladkosti. Ale určitě je možno přispět jakýmkoliv nákupem, vyjma čerstvých potravin. Moc děkujeme, že jste se do sbírky zapojili,“* uvedl ředitel Farní charity Kolín **Petr Zavřel**.

Michaela Prokopová

Plavky v zimě – kožich v létě?

Pod tímto na první pohled zarážejícím heslem se skrývá jedna ze zajímavých, netradičně pojatých instalací, se kterými se můžete do poloviny prosince setkat v Kolíně. Celá výstava nese název „Dokud...“ a poukazuje na různé projevy Alzheimerovy nemoci a dalších kognitivních onemocnění. Skládá se z deseti instalací, zobrazujících různé pohledy na demenci a na to, jak ovlivňuje život nemocných i jejich okolí. Venkovní instalace si můžete prohlédnout před knihovnou, před Rossmannem, před nádražím, před Futurem či na plotě u gymnázia. Vnitřní instalace lze spatřit při vstupu na polikliniku, do divadla, do kina a ve Futuru. Celá informační kampaň je součástí myšlenky dementia friendly společnosti v České republice. Co se skrývá pod tímto názvem přejatým z angličtiny? Jedná se o snahu měnit klima ve společnosti a přizpůsobovat prostředí lidem s demencí a rodinným pečujícím. A to tak, aby nemocní i pečující našli v místní komunitě potřebnou podporu, která by lidem s demencí umožnila zůstat co nejdéle v péči rodiny a být i nadále součástí komunity. Kolín patří k městům, která myšlenku společnosti vstřícné vůči lidem s demencí přijala za svou a spolu s dalšími městy a komunitami se vydala na cestu k její realizaci.

Pokud se Vás téma demence jakkoli dotýká – pečujete o někoho blízkého s demencí a potřebujete se poradit či si chcete jen nechat

zdarma otestovat paměť – pak jsme tu právě pro Vás v poradně v 1. patře na nové poliklinice. Od ledna 2025 rozšíříme navíc naše služby o možnost aktivizace v domácím prostředí, kterou budete moci zdarma využít pro své blízké.

*Eva Malovcová – poradenství, tel.
775 403 350*

*Milada Siblíková – aktivizace, tel.
608 865*

Ze starých farních kronik

Dnes nám připadá již samozřejmé, že hlavní krypta chrámu sv. Bartoloměje je zpřístupněna veřejnosti (alespoň při určitých příležitostech) a v poslední době v ní dokonce probíhaly poměrně rozsáhlé stavební úpravy v souvislosti s instalací nového oltáře. Ale nebylo tomu tak vždy a ještě v době relativně nedávné se jednalo o prostor, který nejenže nebyl přístupný, ale nevědělo se ani zcela určitě, kde konkrétně se nachází a jak uvnitř vypadá.

V roce 1960, po letech nezájmu ze strany světských úřadů, se kolínskému děkanovi P. Oldřichu Sedláčkovi podařilo prosadit myšlenku nutnosti rozsáhlé opravy chrámu sv. Bartoloměje, od jehož poslední generální rekonstrukce v té době uplynulo již padesát let. Byla svolána komise za účasti mnoha institucí, která konstatovala velmi špatný stav chrámu. Mimo jiné byla shledána vysoká vlhkost stavby a jako jedno z opatření doporučeno přezkoumat stav spodní vody v kostelní kryptě. To vše tedy bylo impulsem pro akci, která je velmi podrobně a barvitě popsána ve farní kronice:

„Po výsledku komise požádal děkanský úřad Městský národní výbor v Kolíně o přezkoumání kanalizace v okolí děkanského domu. Zároveň tentýž den bylo toto provedeno, tj. 1.11.1960, a bylo navrženo, aby byl hledán vchod do velké krypty před hlavním oltářem a prohlédnuto, zda hrobky nejsou zatopeny vodou.

Na podkladě tohoto rozhodnutí požádal děkanský úřad Odbor školství a kultury Okresního národního výboru v Kolíně, Středisko krajské památkové péče a ochrany přírody v Praze, Archeologický ústav Akademie věd a Státní ústav památkové péče a ochrany přírody, jakož i Městský národní výbor – technický referát a okresního hygienika o dovolení k otevření a ke vstupu do hrobky. Když dovolení byla dána, bylo stanoveno otevření hrobky.

Několik týdnů byly činěny přípravy k otevření hlavní hrobky pod presbyteriem u sv. Bartoloměje. V první řadě byly zkoumány dokumenty vydané knižně, uložené v archivech a také tato kronika byla podrobena zkoumání.

V archivu technického oddělení Městského národního výboru v Kolíně byl objeven plán, který označoval zakreslené vchody v půdoryse kostela i obrisy hrobky před hlavním oltářem i dvou dalších. Nebylo však jasné, zda se plány zakládají na pravdě, protože nebyly ani datovány, ani na nich nebyl podpis jejich původce.

K samotnému otevření bylo nutno provést nejdříve přípravné práce. Přípravné práce byly zahájeny krátce po 14. hodině dne 12. listopadu 1960, tedy po padesáti letech bylo přikročeno opět k otevření hlavní krypty. Z posledního otevření nebyly dochovány ani žádné zápisy, ani poznámky v kronice, jen popis restauračních prací od děkana Sixty nesl několik poznámek.

Na přípravných pracích pracovali: P. Alois V. Kubý, kaplan v Kolíně, který podnikl všechna pátrání v literatuře, archivech a zajistil všechna potřebná administrativní dovolení, o kterých je zmínka výše. Po odborné stránce práce řídil arch. Jan Hůla, poříční, který vedl z oboru stavebního jako odborník celé práce otevření. Jako pomocníci pomáhali paní Božena Hůlová, manželka p. Jana Hůly, rozená Němečková, která také v současné době zastává úřad varhanice při kolínských kostelech. Rovněž i její syn Jiří Hůla vydatně pomáhal při otvírání. Podobně i občan kolínský pan Bohumil Honejsek, šofér Kolínských pekáren, který také vykonával pomocné práce.

V první řadě byly vyškrábány spáry mezi jednotlivými žulovými dlaždicemi dláty, sekáči, dráty a ocelovými kusy plechů. Při tomto bylo

zjištěno, že malta je z dobrého vápna a s ní jsou ucpány spáry mezi dlaždicemi. Po vyškrábání byla malta vysáta vysavačem prachu. Po této proceduře trvající asi hodinu byla jedna dlaždice vypáčena krumpáčem a po ní i ostatní tři dlaždice vedlejší, které všechny jsou ze žuly. Celkem čtyři. Každá dlaždice je čtverec cca 60x60 cm a váží cca 60 – 75 kg.

Pod dlaždicemi byla shledána vrstva malty a vápna vysoká asi 10 cm. Pod tím byla na čtyři schody vysoké cca 15 – 20 cm naházena suť neznámého původu. V suti byly nalezeny úlomky cihel, kamenů ruly, ze kterých je stavěna přemyslovská část děkanského dómu, jedna cihlová dlaždice, kterými asi byl vydlážděn sv. Bartoloměj před nynější dlažbou. Celkem bylo vyneseno asi 40 kbelíků sutě. Mezi maltou a 10 cm sutě bylo naraženo na cihlovou klenbu, která pochází z posledního otevření dle záznamů děkana Sixty v knize o rekonstrukci. Pod klenbou byla také suť, jak uvedeno výše, a potom čtyři cihlové schody.

Po odklizení sutě objevil se otvor cca 80x160 cm, v němž v hloubce cca 150 cm bylo naraženo na dno. Otvor je do hloubky zděn kamenem. Zdivo je vyspárováno cihlami. Vchod do hrobky je zalděn příčkou z kamene neznámé tloušťky. Výše jmenovaný plán byl dosud správný a tak podle tohoto plánu by měla být tato příčka silná cca 50 cm.

V tomto stadiu byly přípravné práce téhož dne ukončeny v 18 hodin. Otvor byl přikryt stupínkem od postranního oltáře ze šesté kaple, odkud je vchod na ochoz. Nakonec byly dány dveře přinesené z kapucínského kláštera. Místo bylo ohraničeno čtyřmi kolíky a šňůrami. Stupínky přikryty koberci ze šesté a páté kaple. V tomto stadiu práce zanechány a rozhodnuto, že v nich bude pokračováno v neděli dne 13. listopadu, aby bylo všechno hotovo do příchodu archeologů, jejichž příchod je hlášen na pondělí 14. listopadu o 9. hodině ranní.

V pracích přípravných bylo pokračováno dne 13.11.1960, tj. v neděli, a dokončení přípravných prací bylo zahájeno ve 13.20 hod. Z podlaží pod schody před příčnou kamennou zdí, která nás dělila od vlastní velké hrobky, byly odklizeny dva kbelíky sutě. Pracováno bylo ve stejném složení jako v sobotu dne 12.11. Po odklizení zbytku sutě bylo započato s uvolňováním kamenů kamenné příčky, která byla silnější, než plány uváděly, a to cca 60 – 70 cm. Větší otvor byl proražen okolo 15. hodiny.

Ihned byl do otvoru vtažen kabel s elektrickým vedením a žárovka. První se do krypty protáhl P. Alois V. Kubý, který nejdříve prohlédl stav krypty.

Stav krypty byl po stavební stránce shledán velmi výborným. Hrobka je asi 100 cm hluboko vytesána do skály a překlenuta z malých cihel 5,5x11,5x21,5 cm kladenými na výšku valenou klenbou. Hrobka pochází z r. 1560 a pohřbívalo se do ní až do r. 1780.

Stav ostatků uložených ve velké kryptě byl shledán velmi ubohý. Dřevěné rakve s ostatky jsou místy uloženy dvěma i třemi řadami nad sebou. Všechny mají rozklížená prkna od sebe. Ve středu hrobky byly rakve dvěma řadami cca 10 kusů, při zdích rovněž dvěma řadami a u konce krypty dokonce třemi řadami nad sebou. Některé rakve drží dosti v hromadě. Na některých rakvích jsou položeny cínové tabulky s vrytými nápisy, které prozatím nebylo možno přepisovati, aby s nimi nebylo pohnuto. P. Alois V. Kubý okamžitě povolal telefonicky z bytu ředitelku kolínského muzea Dr. Marii Vítkovou, aby byla přítomna vstupu. Sám pokračoval uvnitř ve velké kryptě v uvolňování kamenů zdiva uzavíracího vstupu do hrobky.

Dr. Marie Vítková se dostavila krátce po 16. hodině odpoledne a sestoupila ihned s P. Aloisem Kubým do velké krypty a krypta byla ihned znovu ohledána. Bylo zjištěno, že jednotlivá prkna rakví jsou malované křehkými barvami a tyto malby že jsou velmi zachované. Na jedné rakvi je mariánský emblém, na jiné IHS, na jiné lebka a zkřížené hnáty, květy atd. Při této prohlídce bylo nalezeno pouzdro na první rakvi u vchodu. Obal pouzdra byl zpráchnivělý vlhkem. V pouzdru byla sklenička – trubka uzavřená z obou stran korkovou zátkou a uvnitř shledán papír černě rámovaný. Papír byl vlhkem zkroucený a něm bylo napsáno:

L.P. MCMIX – 11. dne měsíce srpna u příležitosti důkladné opravy a znovuzřízení chrámu Páně sv. Bartoloměje a při předlažbě téhož, otevřena hlavní tato hrobka chrámová, která v sobě kryje pozůstatky bývalých duchovních i čelnějších občanů místních z 16., 17. a 18. století. V městském muzeu místním shledati lze spisy v překladu nalezených kovových tabulek pochovaných v této hrobce mrtvol. Péčí archiváře městského muzea, p. ředitele měšťanských škol Gustava Svobody učiněny potřebné záznamy této hrobky pro městský archiv, jichž text do

jazyka českého přeložil rodák drogist B. Řezníček. Tento list pro paměť budoucím věkům uložen v posvátnou tuto hrobku s přáním, by jako těmto mrtvým zde odpočívajícím i všemu budoucímu občanstvu města tohoto Bůh míru a klidu popřáti ráčil. Odpočiňte v pokoji.

Fecit: B. Řezníček

Po všem tomto bylo konstatováno, že listina musí přijít do konzervační dílny, a proto byla uložena na děkanství. Rovněž všechny překvapilo, jak je zachovaná klenba, ale jak jsou zchátralé rakve. Po tomto byla hrobka provizorně zakryta a rozhodnuto, že se počká až do příchodu komise. V muzeu nebylo nalezeno nic, krásné tabulky, jakož i mnohé předměty darované děkanem P. Václavem Sixtou městskému muzeu zmizely beze stop. Ani v archivu nejsou žádné stopy po věcech jmenovaných v listině. Listina byla konzervována a vrácena zpět děkanství.“

Pokračování v příštím čísle.

Martin Křídlo

KALENDÁŘ AKCÍ V PROSINCI 2024

18. prosinec (středa) – úklid kostela sv. Bartoloměje. Začátek je v **8:30**.

21. prosinec (sobota) – Adventní duchovní obnova farnosti. Začátek je v 9:30 ve farním komunitním centru u sv. Bartoloměje. Mše svatá bude ve 12 hod. v kostele sv. Bartoloměje. Duchovní obnovu povede P. Metoděj Vojtěch Němec OP, farní vikář farnosti u sv. Jiljí. P. Metoděj je dominikánský kněz a teolog. Kanonický licenciát z dogmatické teologie získal na Freiburské univerzitě ve Švýcarsku. Spolupracuje na novém překladu Teologické sumy Tomáše Akvinského.

Kostel sv. Bartoloměje bude o vánocích pro veřejnost otevřený – 25. 12., 26. 12., 28.12, 29.12, 31. 12. 2024 a 1. 1., 4. 1. a 5. 1. 2025 vždy v době 14.00 – 17.00 hod. Pozn. 26.12. je od 16:00 koncert.

Adventní koncerty a setkání v kostelech naší farnosti

(od 1. prosince do 24. prosince 2024)

Kostel sv. Bartoloměje v Býchorech

21. prosince 2024 – od 15:00 – Koncert. Vánoční skladby pro klarinet za doprovodu klavíru, na závěr společné zpívání koled (před kostelem bude připraveno drobné občerstvení). Pořádá obec Býchory ve spolupráci s býchorskými spolky.

Kostel Narození Panny Marie v Červených Pečkách

24. prosince 2024 – od 9:30 – Sousedské setkání / Štědrodenní zpívání. Společné setkání v areálu kostela v Červených Pečkách, spojené s vystoupením kapely Trampoty (připraveno drobné občerstvení – vlastní hrnečky si vezměte s sebou). Při půlnoční mši od 22.00 hraje kapela Outstanders.

Kostel sv. Václava v Dobřeni

15. prosince 2024 – od 14:00 – Koncert. Vystoupení žáků ZŠ Suchdol. Zve Základní škola Suchdol.

Kaple Nanebevzetí Panny Marie v Hradištku I

11. prosince 2024 – 18:00–19:30 – Česko zpívá koledy. Zve Obecní úřad Veltruby.

Chrám sv. Bartoloměje v Kolíně

1. prosince 2024 – od 15:00 – Adventní koncert S pokorou a láskou... (Markéta Dvořáková – soprán, Irena Chřibková – varhany, Petr Matuszek – baryton). Vstupné dobrovolné. Zve Farnost Kolín a Pro Bartolomeo z.s.

4. prosince 2024 – od 17:00 – Varhanní koncert a koncert akordeonového sboru ZUŠ Kolín a ZUŠ Kutná Hora.

11. prosince 2024 – od 18:00 – Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby v podání Kolínské filharmonie se sólisty a pěveckými sbory. Vstupné 300,- Kč (v předprodeji 250,- Kč). Pořádá Městský společenský dům v Kolíně.

15. prosince 2024 – od 15:00 – Adventní koncert manželů Radových.

Kostel sv. Václava a Božího Těla v Křečhoři

23. prosince 2024 – Koncert (pro bližší údaje sledujte stránky obce).

Kostel sv. Jiří v Lošanech

15. prosince 2024 – od 19:00 – Koncert. Účinkuje Kutnohorský učitelský smíšený pěvecký sbor Tyl. Zve obec Lošany.

Kostel sv. Petra a Pavla v Nebovidech

7. prosince 2024 – 14:00–18:00 – Vánoční prohlídky kostela. V rámci akce Vánoce na tvrzi v Nebovidech, na kterou je vstupné 80,- Kč, pořádané spolkem Nebovidská tvrz, z. s.

13. prosince 2024 – od 18:00 – Adventní koncert kapely Outstanders.

Kostel svatého Václava v Nové Vsi

1. prosince – od 15:00 – Adventní koncert kapely Outstanders.

Kostel sv. Jakuba Většího v Ovčárech

12. prosince 2024 – od 17:00 – Koncert. Vánoční písně Karla Gotta zpívá Ama Musica, dětský sbor ZUŠ F. A. Šporka v Lysé nad Labem a Míla Hartman. Zve obec Ovčáry.

Kostel sv. Václava v Ratboři

7. prosince 2024 – od 17:00 – Vánoční koledy v kostele (spojeno s malými vánočními trhy a rozsvícením stromečku od 16:30). Zve Klub Ratbořáček.

Kostel sv. Bartoloměje v Solopyskách

7. prosince 2024 – od 15:00 – Koncert. Vystoupení žáků ZŠ Suchdol. Zve Základní škola Suchdol.

Kostel sv. Markéty v Suchdole

1. prosince 2024 – od 17:00 – Koncert. Vystoupení žáků ZŠ Suchdol. Zve Základní škola Suchdol.

14. prosince 2024 – od 14:30 – Koncert. Hraje Adventes Jiřího Fiedlera. Zve městys Suchdol, dobrovolné vstupné pro Nadaci Dobrý anděl.

Kostel svatého Vavřince ve Velimi

15. prosince 2024 – od 15.00 – Adventní koncert kapely Outstanders.

Kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova ve Velkém Oseku

8. prosince 2024 – od 16:00 – Vystoupení dětského pěveckého sboru Osecký skřivánek.

15. prosince 2024 – od 17:00 – Koncert Sylvy Čmugrové (mezzosoprán) a prof. Ladislava Horáka (akordeon).

22. prosince 2024 – od 16:00 – Koncert poděbradského pěveckého sboru Surikata Gospel.

Kostel sv. Martina v Zibohlavech

13. prosince 2024 – od 18:00 – 1. Zibohlavský koncert při svíčkách. Vystoupí pěvecký sbor Privatissima.

Něco od našich přátel

15. prosince 2024 – Kolín, kostel Církve českobratrské evangelické – od 18:00 – Koncert sboru Continuo.

Adventní akce pořádané městem Kolín

Neděle 1. prosince 2024 – Karlovo náměstí, 15:30–18:00 – Rozsvícení vánočního stromu (16:00–16:10 Andělíčkové MC KidzTown Kolín; 16:15–16:45 Hana Holišová & New Time Orchestra; 16:50–17:00 ROZSVÍCENÍ STROMU a zapálení první adventní svíčky; 17:00–18:00 pokračování koncertu Hany Holišové).

Neděle 8. prosince 2024 – Karlovo náměstí, od 17:00 – Druhé adventní zastavení u vánočního stromu (Kolínský Big Band).

Neděle 15. prosince 2024 – Karlovo náměstí, od 17:00 – Třetí adventní zastavení u vánočního stromu (skupina GOOD WORK).

Neděle 22. prosince 2024 – Karlovo náměstí, od 17:00 – Čtvrté adventní zastavení u vánočního stromu (Frank Sinatra revival – Timbre Music).

V pátek 6. a 13. prosince 2024 proběhne na Karlově náměstí vánoční zpívání (pátek 6. prosince: 10:00 4. ZŠ Lipanská; 10:30 ZŠ, MŠ a PŠ Kolín; 10:45 Dvouletá katolická SŠ a MŠ; 15:00 Děti z houslové třídy J. Dojčiaka; 15:30 Míla Hartman a dětský sbor AMA MUSICA zpívá písně Karla Gotta; 16:15 Sólistka Aneta Bosáková; 16:30 Andrea Kapounková, klavírní doprovod; 17:30 Indigo Jazz – pátek 13. prosince: 10:00 MŠ Chelčického; 10:15 5. ZŠ Mnichovická; 10:30 MŠ Bezručova; 10:45 7. ZŠ Masarykova; 14:00 Družina při 1. ZŠ Bezručova; 15:30 Pěvecké oddělení ZUŠ Kolín; 16:00 MŠ Červené Pečky; 16:15 Taneční klub Kocour Modroočko; 17:00 Kristýna Krčmová & The Shifters).

Od 7. do 22. prosince 2024 bude na Karlově náměstí otevřeno několik stánků s tradičním zimním občerstvením a o sobotách 7. a 14. prosince 2024 od 12:00 do 18:00 proběhnou vánoční řemeslné trhy.

Ostatní

12. prosince 2024, od 17:00 – Komunitní centrum sv. Zdislavy, Kolín-Zálabí – My Lenky. Charitativní adventní koncert, vstupné dobrovolné ve prospěch kolínského domácího hospice a charity.

15. prosince 2024, 15:00–18:00 – Otevřená ulice – otevřený Klášter. Kolínský klášter otevírá svou zahradu a spolu s Otevřenou ulicí zve na výjimečné předvánoční setkání.

22. prosince 2024 – od 16:00 – Adventní koncert kapely Outstanders v Kostele svatého Petra a Pavla v Čáslavi.

26. prosince 2024, od 16:00 – chrám sv. Bartoloměje – Vánoční koncert města Kolína. České Vánoce s Cantores Cantant.

12. ledna 2025 – od 10:30 – Tříkrálový koncert kapely Outstanders. Farní charita Kolín.

Krátké zprávy

V sobotu 16. listopadu podnikla malá skupinka kolínských farníků svatomartinskou poutní procházku do kostela sv. Martina v Zibohlavech, kde P. Ján Halama odsloužil bohoslužbu.

V úterý 12. listopadu P. Ján Halama v rámci slavnostního zahájení ražby tunelu pod vlakovou stanicí (související s pozdější stavbou podchodu pro cestující) posvětil sošku sv. Barbory, patronku havířů a rovněž požehnal všem pracovníkům stavby tunelu. Soška sv. Barbory byla usazena na okraj tunelu.

Modlitby chval uspořádalo společenství TODOS spolu s farním společenství mládeže v sobotu 9. listopadu 2024 v 19 hod. v kostele sv. Bartoloměje.

Na setkání společenství mládeže naší farnosti v pátek 8. listopadu navštívili mládežníci z farnosti Praha-Uhřetěves, kterou také spravují verbisté. Mladí se seznámili, zahráli si spolu hry, zažili společenství a naladili se na sobotní večer chval.

Přihlašování na dětský letní farní tábor 2025 bude zahájeno v sobotu 14. prosince od 13 hodin. Odkaz na přihlášku bude zveřejněn asi týden předem na FB profilu Římskokatolická farnost Kolín a na farním webu. Do výše uvedeného termínu nebude možné ji vyplnit. Vzhledem k velkému zájmu organizátoři letos připravili dva turnusy, a to v termínech od 27. července do 2. srpna a druhý od 3. srpna do 9. srpna. Můžete se těšit na bohatý program plný her, zábavy, zážitků a dobrodružství s kamarády, ale i poučení a modlitby, a to v krásném a dobře známém prostředí františkánského kláštera v Zásmukách. Předpokládaná cena tábora bude 2900 Kč za osobu.

Eucharistická adorace se koná vždy v pondělí, středu a čtvrtek od 11:00 hod. v kostele Nejsvětější Trojice v Kolíně.

Modlitby otců se konají každé první pondělí v měsíci v 19 hodin ve farním komunitním centru.

Modlitby chval probíhají každý čtvrtek od 19 hod. ve farním komunitním centru.

Výstavu grafik Petra Štěpána v komunitním centru u chrámu sv. Bartoloměje je možné navštívit každou středu od 15 do 16:30 hod., každý pátek od 15 do 17 hod. a každou neděli od 9 do 9:30 hod.

Do Kolína opět doputuje světlo z jeskyně Narození Páně v Betlémě

Betlémské světlo pro naše město i letos zajistí skauti z 84. oddílu skautů Kolín, Svazu skautů a skauetek ČR. Sestra Zuzka a bratr Klokan pro plamínek vyrazí v sobotu 14. prosince do Vídně. Skauti jej pak věřícím donesou v neděli 22. prosince na konci ranní bohoslužby (od 8 hod.) do chrámu sv. Bartoloměje a na začátku bohoslužby (od 09:30 hod.) do zálabského kostela sv. Víta. V kolínské farnosti skauti světlo z betlémské jeskyně doručí ještě do kostela sv. Vavřince ve Velimi (od 8 hod.), do kostela Nanebevzetí Panny Marie v Pňově (od 9:30 hod.) a do kostela sv. Václava v Nové Vsi (od 17 hod.).

Pro ty, kteří si zapomenou přinést vlastní lucernu nebo se o akci nedozví včas, připravili skauti 48 lucerniček. Ty budou podle očekávané účasti rozděleny mezi jednotlivé kostely, aby si plamínek mohl domů odnést opravdu každý.

„Plamínek odebraný z věčného ohně, který hoří v jeskyni pod bazilikou Narození Páně v Betlémě v centrální části Palestiny, představuje symbol míru, lásky, naděje a přátelství. Rozvoz světla zajišťují skauti a skautky z celého světa. Do České republiky ho od roku 1990 z Rakouska dovážejí brněnští skauti,“ uvádí organizátoři akce na webových stránkách www.betlemskesvetlo.cz.

Na novou píseň „Betlémské světlo“ z pera Marka Doubravy za doprovodu hudby Jakuba Folvarčného se můžete podívat na <https://youtu.be/jpXq-NKnvAU>.

Martin Prokop

Foto: Archiv oddílu

OKÉNKO DO DKSŠ

Období Vánoc a adventu je v naší škole přece jen trochu jiné než na ostatních školách. Po tradičních adventních trzích, které se již staly oblíbeným místem pro nákup vánočních dárečků a drobností pro mnoho přátel školy a rodičů dětí, se již naplno věnujeme přípravě na oslavu Vánoc. Žáci školy cvičí koledy, které si letos společně zazpívají nejen v hodinách hudební výchovy, ale také na kolínském náměstí. Vystoupení pod vedením paní učitelky proběhne na náměstí v pátek 6. prosince od 11,00 hodin.

Budoucí pečovatelé se vypraví potěšit seniory do různých sociálních zařízení, kam chodí v průběhu roku na praktické vyučování. Drobný dáreček, ale hlavně společné chvíle jsou vždy pohlazením po duši. Tak jako minulý rok nás čeká Betlém tour – výprava za kolínskými betlémy.

Pro naše přátele a podporovatele jsme opět letos připravili kalendář na rok 2025, který obsahuje nejpopvedenější výtvarné práce žáků střední školy.

Rok 2024 zakončíme tradiční vánoční mší svatou v kostele Nejsvětější trojice ve středu 18. 12. od 8,00 a následně společným obědem u vánočně prostřené tabule a drobnou nadílkou, při které se ve škole určitě dostane na každého.

Přeji vše dobré a klidný vánoční čas.

Jan Prachař, ředitel školy

Mše sv. v kolínské farnosti v adventním období r. 2024

	Kostel sv. Bartoloměje	Kostel Nejsv. Trojice	Kostel Nejsv. Trojice	
Pondělí		8:00	11:30	
Úterý	6:30 roráty	xxx		18:30 Kostel sv. Bartoloměje
Středa		8:00	11:30	
Čtvrtek	6:30 roráty	xxx	11:30	
Pátek		8:00	18:00	
Sobota		8:00	18:00 EN	15:00 St. Kolín
Nedělní bohoslužby dle pravidelného pořádku.				
V pondělí, středu a čtvrtek půlhodinová adorace a svátost smíření od 11:00. Večerní mše sv. v sobotu v 18 hod. je v anglickém jazyce. Pořad bohoslužeb ve sváteční dny dle aktuálních ohlášek na nástěnkách nebo na webové stránce: www.farnostkolin.cz				

BOHOSLUŽBY O VÁNOCÍCH 2024

24. 12. 2024 úterý	ranní adventní mše VIGILIE NAROZENÍ PÁNĚ	6:30 14:30 15:00 16:00 16:30 16:30 21:00 22:00 24:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Velký Osek Pňov-Předhradí Sv. Bartoloměj, Kolín Veltruby Velim Starý Kolín Červené Pečky Sv. Bartoloměj, Kolín
25. 12. 2024 středa	SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ	8:00 8:00 8:00 9:30 10:30 11:00 17:00 18:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Velim Velký Osek Sv. Vít, Kolín-Zálabí Červené Pečky Veltruby Nová Ves Nejsv. Trojice, Kolín
26. 12. 2024 čtvrtek	SVÁTEK SVATÉHO ŠTĚPÁNA	8:00 9:30 11:00 18:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Sv. Vít, Kolín-Zálabí Býchory Nejsv. Trojice, Kolín
31. 12. 2024 úterý	SVÁTEK SVATÉ RODINY ZAKONČENÍ OBČANSKÉHO ROKU	8:00 16:00	Nejsv. Trojice, Kolín Sv. Bartoloměj, Kolín
1. 1. 2024 středa	SLAVNOST MATKY BOŽÍ PANNY MARIE, NOVÝ ROK	8:00 8:00 8:00 9:30 9:30 10:30 11:00 17:00 18:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Velim Velký Osek Sv. Vít, Kolín-Zálabí Pňov-Předhradí Červené Pečky Ovčáry Nová Ves Nejsv. Trojice, Kolín
6. 1. 2025 pondělí	SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ	8:00 9:30 18:00	Sv. Bartoloměj, Kolín Starý Kolín Sv. Bartoloměj, Kolín

Bartoloměj – farní časopis. Vydává Římskokatolická farnost Kolín, Brandlova 25, Kolín.
Na vydání spolupracovali: Ján Halama, Martin Křídlo, Jaroslav Pejša, Martin Prokop, Tomáš Pavela.
P. Ján Halama: tel.: 604 294 247, e-mail: farnost-kolin@volny.cz
• e-mail: farninoviny.kolin@gmail.com • web: www.farnostkolin.cz • FB: facebook.com/farnostkolin
Číslo účtu farnosti: 3252369369/0800, variabilní symbol pro dárce: 1211638 (dle evangelia sv. Lukáše 6,38) případně v poznámce uvést: *dar pro farnost* (nebo jiný účel).
Fotografie na titulní straně: J. Pejša